

M. Usmanov

**INFORMATIKADAN
MAVZULASHTIRILGAN
TESTLAR TO‘PLAMI**

(Oliy o‘quv yurtlariga kiruvchilar uchun)

**Sotuvga 2018 yil 20 maydan
chiqarilari.**

**Namuna sifatida quyidagi
testlar berildi**

Respublikamizdagi

Kitob do'konlaridan so'rang

Navro‘z–2018

Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent axborot texnologiyalari universiteti akademik litseyi ilmiy pedagogik kengashining 2018-yil 29-aprelda bo'lib o'tgan 9-sonli majlisi bayonnomasiga asosan oliy o'quv yurtlariga kiruvchilar uchun tavsiya etilsin.

Taqrizchilar:

*Muhammad al-Xorazmiy nomidagi TATU akademik litsey direktori,
iqtisod fanlari nomzodi*

Sh. R. O'roqov

*TFI Fizika, matematika va AT kafedrasida katta o'qituvchisi
fizika-matematika fanlari nomzodi*

B. A. Abdurahmonov

Ushbu metodik qo'llanma Respublikamiz oliy o'quv yurtlariga kirishdagi informatika fanidan o'quvchilarning test sinovlariga tayyorgarlik ko'rish uchun mo'ljallangan.

O'quvchi berilgan mavzu nazariy qismini darsliklardan o'qib, keyin "Informatikadan mavzulashirilgan testlar to'plami" dan mavzuga doir testlarni yechsa a'lo darajadagi natija oladi.

Muallif respublikamizdagi barcha repetitorlar bilan tajriba almashishni taklif etadi. Qo'llanma yuzasidan taklif va mulohazalar bo'lsa (+99893) 378-33-63, (+99897) 759-77-63 tel.ga yoki usmanovmansur@mail.ru manziliga murojat qilishingiz mumkin.

Qo'llanmada xatoliklar va turli kamchiliklar uchrasa muallifga murojaat qilishingiz mumkin. Bu yordamingiz bilan ushbu qo'llanmani mukammallashtirishda o'z hissangizni qo'shgan bo'lasiz.

Mazkur qo'llanmani muallifning ruxsatisiz ko'paytirish va kitob do'konlarida sotish man etiladi.

© Mansurjon Usmanov, 2018

MUNDARIJA

Kirish.....	8
-------------	---

1-BOB. INFORMATIKA. AXBOROT VA EHM HAQIDA BOSHLANG‘ICH TUSHUNCHALAR

1-§. Informatika fani. Axborot haqida tushuncha.....	10
2-§. Axborotning ko‘rinishlari, xususiyatlari va turlari.....	12
3-§. Axborotlar ustida bajariladigan amallar.....	13
4-§. Axborotlarni kodlash.....	13
5-§. Axborotlarning kompyuterda tasvirlanishi.....	15
6-§. Axborot miqdori, o‘lchash, birliklari va uzatish tezligi.....	16
7-§. Grafik axborotni ikki belgi yordamida kodlash.....	22
8-§. Hisoblash texnikasining rivojlanish tarixi.....	23

2-BOB. KOMPYUTERNING ASOSIY VA QO‘SHIMCHA QURILMALARI

9-§. Kompyuter haqida umumiy ma’lumot.....	29
10-§. Asosiy plata.....	30
11-§. Protsessor.....	33
12-§. Tezkor xotira qurilmasi (TXQ).....	34
13-§. Tovush, video va tarmoq platalari.....	35
14-§. Qattiq disk (ing. HDD).....	35
15-§. Quvvat bloki.....	36
16-§. Monitor va klaviatura.....	36
17-§. Axborot tashuvchi vositalar.....	37
18-§. Printer va plotter.....	39
19-§. Sichqoncha, skaner, web-kamera.....	40
20-§. Kompyuterdan foydalanishda sanitariya-gigiyena talablari.....	41

3-BOB. SANOQ SISTEMALARI VA ULAR USTIDA AMALLAR

21-§. Sanoq sistemalari haqida asosiy tushunchalar.....	42
22-§. Ikkilik sanoq sistemasi ustida amallar.....	43
23-§. Sakkizlik sanoq sistemasi ustida amallar.....	48

24-§. O‘n oltilik sanoq sistemasi ustida amallar.....	51
25-§. Ikkilik, sakkizlik va o‘n oltilik sanoq sistemalari orasidagi munosabatlar.....	54
26-§. Turli sanoq sistemalari va ular ustida amallar.....	62
27-§. Rim sanoq sistemalari ustida amallar.....	74

4-BOB. MANTIQUIY AMALLAR

28-§. Mantiqiy amallar haqida tushuncha.....	81
29-§. Mantiqiy ko‘paytirish amali.....	82
30-§. Mantiqiy qo‘shish amali.....	83
31-§. Mantiqiy inkor amali.....	85
32-§. Aralash mantiqiy amallar.....	86
33-§. Yechimlar sonini aniqlash.....	87
34-§. Rostlik jadvali yordamida natijani aniqlash.....	88
35-§. Mantiqiy amallar va matematika.....	89
36-§. Mantiqiy amallar va informatika.....	90
37-§. Mantiqiy sxema.....	92

5-BOB. KOMPYUTERNING DASTURIY TA‘MINOTI

38-§. Kompyuterlarning dasturiy ta‘minoti haqida umumiy tushuncha.....	98
39-§. Interfeys.....	102
40-§. Operatsion sistema tushunchasi.....	103
41-§. Operatsion sistemani tashkil etuvchi dasturlar va qobiq-dasturlar.....	104
42-§. Fayllar va kataloglar.....	107
43-§. Kompyuterning tashqi xotirasi bilan ishlash.....	110

6-BOB. WINDOWS XP OPERATSION SISTEMASI

44-§. Windows operatsion sistemasi haqida umumiy tushuncha.....	112
45-§. Windowsning ish stoli.....	113
46-§. Sichqoncha va u bilan ishlash.....	114
47-§. “Mening kompyuterim” sistema katalogi.....	115
48-§. Windows yo‘lboshlovchisi.....	115

49-§. Masalalar paneli.....	116
50-§. Windowsda oynalar bilan ishlash.....	117
51-§. Windows muhitida ishlash.....	118
52-§. Klaviatura bilan ishlash.....	122
53-§. Dasturiy ta'minot va mantiqiy amallar.....	125

7-BOB. MICROSOFT OFFICE WORD 2003

54-§. MS Word interfeysi.....	129
55-§. Matn yozish va matnlarni tahrirlash.....	129
56-§. Matn qismidan nusxa olish va ko'chirib o'tkazish.....	133
57-§. Ma'lumotni xotirada saqlash va xotiradan chaqirish WORD muharriridan chiqish.....	136
58-§. Asboblari paneli.....	136
59-§. ФАЙЛ va Правка menyulari.....	138
60-§. Tahrirlash (Формат) menyusi.....	140
61-§. Сервис va Таблица menyulari.....	142
62-§. Word 2003 dasturida menyulardagi buyruqlarning joylashuvi.....	143

8-BOB. MICROSOFT OFFICE EXCEL 2003

63-§. Elektron jadvalning vazifalari va imkoniyatlari.....	152
64-§. Excel interfeysi va ishchi kitob oynasi elementlari.....	153
65-§. Fayllar va ishchi kitoblar bilan ishlash. Ma'lumotlarni kiritish va tahrir qilish.....	154
66-§. Formular hosil qilish va qo'llash.....	155
67-§. Joriy ishchi jadvaldan tashqarida joylashgan kataklarga murojaat qilish.....	156
68-§. Formulalarga doir misollar.....	158
69-§. Adreslar va ularga doir misollar.....	159
70-§. Funktsiyalar va ularning turlari.....	161
71-§. Matematik funktsiyalar ustida amallar.....	164
72-§. Matn ko'rinishidagi funktsiyalar ustida amallar.....	167
73-§. Statistik funktsiyalar ustida amallar.....	169
74-§. Mantiqiy kategoriyaga tegishli funktsiyalar ustida amallar.....	173

75-§. Sana va vaqt kategoriyasiga tegishli funksiyalar ustida amallar.....	175
76-§. Elektron jadvallar ustida asosiy amallar.....	176
77-§. Diagrammalar yasash asoslari.....	176

9-BOB. PAINT DASTURI

78-§. Paint dasturi.....	178
--------------------------	-----

10-BOB. AXBOROT TEXNOLOGIYALARI

79-§. Axborot texnologiyalari haqida tushuncha.....	183
80-§. Tarmoqlarning tasnifi va ularni qo‘llash xususiyatlari...	184
81-§. Tarmoqning dasturiy ta‘minoti.....	185
82-§. Internet va uning rivojlanish tarixi.....	187
83-§. Protokollar. IP adres va domenlar.....	188
84-§. Internetning asosiy xizmat turlari.....	192
85-§. WWW Xalqaro axborot tarmog‘i.....	193
86-§. Elektron pochta.....	195
87-§. Internetga ulanish.....	197
88-§. Internetga ulanish turlari.....	198
89-§. Veb-sahifalarni ko‘rish vositasi. Internet Explorer.....	198
90-§. Internetda axborot qidiruv tizimlari.....	201
91-§. Internetning afzalliklari va kamchiliklari.....	202
92-§. Internet tizimida turli vazifalarni bajaruvchi kichik dasturlar.....	203

11-BOB. HYPERTEXT MARKUP LANGUAGE (HTML) — GIPERMATNLI MARKERLASH TILI

93-§. HTML haqida tushuncha.....	204
94-§. Web-sahifaga matn kiritish.....	206
95-§. Shrift o‘lchami, rangi va web-sahifa foni.....	209
96-§. Web-sahifada grafika.....	212
97-§. Web-sahifaga ro‘yxat joylashtirish.....	216
98-§. Web-sahifaga jadval joylashtirish.....	217
99-§. Web-sahifada «o‘tish» (gipermurojaat).....	221
100-§. Formalar.....	225

101-§. Interaktiv web-sahifalar.....	226
--------------------------------------	-----

12-BOB. VIRUSLAR. ANTIVIRUS DASTURLARI. ARXIVATOR DASTURLAR

102-§. Kompyuter virusi va antivirus dasturlar.....	227
103-§. Arxivatorlar va fayllarni arxivlash.....	229

13-BOB. MODEL VA ALGORITMLAR

104-§. Model va uning turlari.....	230
105-§. Algoritm tushunchasi.....	231
106-§. Algoritmning asosiy xossalari.....	231
107-§. Algoritmni tasvirlash usullari.....	231
108-§. Algoritmning asosiy turlari.....	233

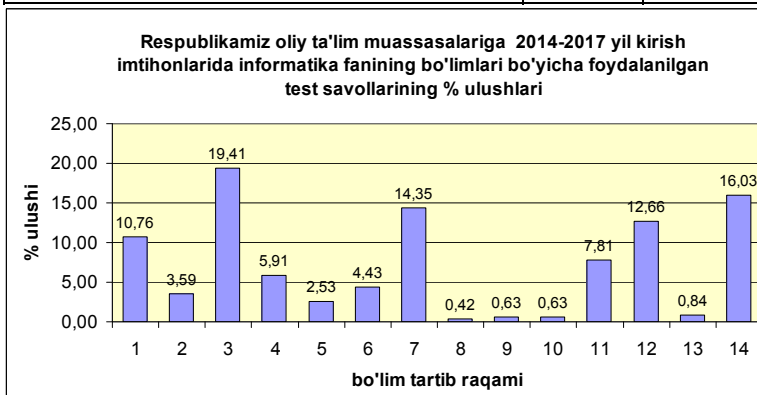
14-BOB. TURBO PASKAL 7.0 DASTURLASH TILI

109-§. Dastur va dasturlash tillari.....	237
110-§. Dasturlash tillari tarixidan qisqacha ma'lumot.....	238
111-§. Turbo Paskal 7.0 integrallashgan muhiti.....	238
112-§. Paskal dasturlash tili alifbosi va tuzilishi.....	239
113-§. O'zgarmas va o'zgaruvchi miqdorlar.....	241
114-§. Jadval ko'rinishidagi miqdorlar.....	245
115-§. Standart funksiyalar va protseduralar.....	247
116-§. Algebraik ifodalar.....	250
117-§. O'zlashtirish va ma'lumotlarni ekranga chiqarish operatori.....	253
118-§. Ma'lumotlarni xotiraga muloqot usulida kiritish operatori.....	254
119-§. Matn holatida ekran bilan ishlash.....	255
120-§. O'tish operatori.....	257
121-§. Tarmoqlanish operatori.....	258
122-§. Tarmoqlanish operatori va mantiqiy amallar.....	260
123-§. Tanlash operatori.....	263
124-§. Parametrlilik takrorlash operatori.....	264
125-§. Shart bo'yicha takrorlash operatorlari.....	268
126-§. Belgi va satrli miqdorlar bilan ishlash.....	271

127-§. Paskalda ekranni grafik holatiga o‘tkazish.....	277
128-§. Paskalda shakllar chizish imkoniyatlari.....	278
129-§. Fayllar bilan ishlash. Protsedura va funksiyalar...	281
VARIANTLAR	283
Javoblar	296
Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati.....	316

Muallif 2014-2017 yillarda respublikamiz oliy ta'lim muassasalariga kirish imtihonlarida informatika fanidan foydalanilgan test savollarini tahlil qilib chiqdi. Tahlil natijalari quyidagi jadvalda ko'rsatilgan.

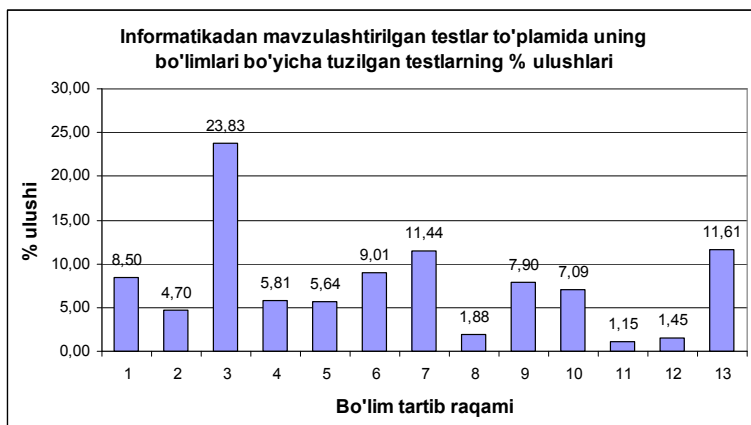
№	Informatikaning bo'limlari	Test soni	% ulushi
1	Informatika. Axborot. EHM haqida boshlang'ich tushunchalar	51	10,76
2	Kompyuterning asosiy va qo'shimcha qurilmalari	17	3,59
3	Sanoq sistemalari va matematik mantiq	92	19,41
4	Komputerning dasturiy ta'minoti	28	5,91
5	Windows XP operatsion sistemasi	12	2,53
6	Microsoft Word	21	4,43
7	Microsoft Exel	68	14,35
8	Microsoft Power Point	2	0,42
9	Microsoft Access	3	0,63
10	Paint dasturi	3	0,63
11	Axborot texnologiyalari va internet	37	7,81
12	HTML	60	12,66
13	Model va algoritim	4	0,84
14	Paskal dastrulash tili	76	16,03
Jami		474	100

Muallif yuqoridagi tahlil natijalaridan kelib chiqib, informatikadan 5-9 sinf darsliklari, Akademik litsey va kasb-hunar kollejlari uchun mo'ljallangan darsliklar va bir necha adabiyotlardan foydalanib, jami 2342 ta testlardan tashkil topgan qo'linizdagi qo'llanmani tuzib chiqdi.

Quyidagi jadval va diagrammada qo'llanmadagi testlarning informatika fanining bo'limlari bo'yicha taqsimoti ko'rsatilgan.

№	Informatikaning bo'limlari	Test soni	% ulushi
1	Informatika. Axborot. EHM haqida boshlang'ich tushunchalar	199	8,50
2	Kompyuterning asosiy va qo'shimcha qurilmalari	110	4,70
3	Sanoq sistemalari va matematik mantiq	558	23,83
4	Komputerning dasturiy ta'minoti	136	5,81
5	Windows XP operatsion sistemasi	132	5,64
6	Microsoft Word	211	9,01
7	Microsoft Exel	268	11,44
8	Paint dasturi	44	1,88
9	Axborot texnologiyalari va internet	185	7,90
10	HTML	166	7,09
11	Viruslar. Antivirus dasturlari. Arxivatorlar	27	1,15
12	Model va algoritim	34	1,45
13	Paskal dastrulash tili	272	11,61
Jami		2342	100

1-BOB. INFORMATIKA. AXBOROT VA EHM HAQIDA BOSHLANG‘ICH TUSHUNCHA

1-§. Informatika fani. Axborot haqida tushuncha

1. Informatika o‘rganadigan asosiy ashyoni aniqlang.
A) axborot B) dastur C) kompyuter D) algoritim
2. Informatika uchun asosiy ashyo nima?
A) Kompyuter B) Dastur C) axborot D) Barcha javoblar to‘g‘ri
3. “Informatsiya” so‘zi lotincha qaysi so‘zdan olingan?
A) inform B) informatio C) formatika D) formatica
4. Informatika termini (atamasi) qaysi tildagi so‘zlar asosida hosil bo‘lgan?
A) lotin B) ingliz C) fransuz D) nemis
5. ... deganda biz barcha sezgi a‘zolarimiz orqali borliqning ongimizdagi aksini yoki ta‘sirini, bog‘liqlik darajasini tushunamiz.
A) axborot texnologiyasi B) informatika
C) axborot sistemasi D) axborot
6. Lotincha “information” so‘zi nimani anglatadi?
A) xabar berish B) tushuntirish, tavsiflash
C) ma‘lumotlar, yangiliklarni olish D) ko‘rishni ta‘minlash
7. “Axborot – bizni va sezgilarimizni tashqi olamga moslashuvimizdagi mazmuni ifodalashdir” bu kimning ta‘rifi?
A) Klod Shenon B) Norbert Viner
C) Vaniver Bush D) Lianardo Davinchi
8. Informatikaga qachon asos solindi?
A) XX asrning 60 – yillarida B) XX asrning 50 – yillarida
C) XIX asrning 50 – yillarida D) XIX asrning 50 – yillarida
9. “Computer science” termininig o‘zbekchaga tarjimai ?
A) Kompyuter ilmi B) Kompyuter qurilmalari
C) Kompyuter dasturlari D) Kompyuterda muloqot
10. “Axborot, bu narsa haqidagi bilimlarimizdagi noaniqlikning bartaraf etilishi” bu ta‘rif kimga tegishli?
A) Klod Shenon B) Norbert Viner
C) Vaniver Bush D) Lianardo Davinchi
11. Insonni axborot olish uchun xizmat qiladigan sezgi a‘zolari necha xil?

A) 7 B) 5 C) 4 D) 3

12. “Bilish jarayonini ikki bosqich — aqliy bilish va hissiy bilishdan iborat bo‘lib, ular o‘zaro bog‘liq, lekin biri boshqasiz vujudga kelmaydi” bu ta‘rif kimga tegishli?

A) Klod Shenon B) Norbert Viner
C) Abu Nasr Forobiy D) Lianardo Davinchi

13. “Odamning ibtidosida avvalo “oziqlanish talabi” paydo bo‘lib, unga ko‘ra odam ovqatlanadi. Shundan so‘nggi talablar “tashqi talablar” bo‘lib, ular bevosita tashqi ta‘sir natijasida sezgi a‘zolari orqali vujudga keladi” bu fikr kimga tegishli?

A) Klod Shenon B) Norbert Viner
C) Abu Nasr Forobiy D) Lianardo Davinchi

14. Axborot nazariyasi asoschilaridan birini toping?

A) Norbert Viner B) Klod Shenon
C) Abu Nasr Forobiy D) Semyuel Morze

15. Forobiy bilim va bilish jarayoni haqida qaysi asarida fikr bildirib o‘tgan?

A) Sonlar arifmetikasi B) Fozil odamlar shahri
C) Qobusnoma D) Ilm va san‘atning fazilatları

16. № PF-3080 “Kompyuterlashtirishni yanada rivojlantirish va axborot- kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish to‘g‘risida”gi farmoni qachon qabul qilingan?

A) 29.05.2002 yilda B) 30.05.2002 yilda
C) 30.05.2003 yilda D) 31.05.2003 yilda

17. № 200 “Kompyuterlashtirishni yanada rivojlantirish va axborot- kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qaror qachon qabul qilindi?

A) 07.06.2002 yilda B) 06.07.2003 yilda
C) 06.06.2002 yilda D) 07.06.2003 yilda

18. Tashqi ta‘sir natijasida inson a‘zolari orqali vujudga keladigan tashqi talablarni belgilang.

1) teri-badan sezgisi; 2) ta‘m bilish sezgisi; 3) ruhan his qilish;
4) hid bilish sezgisi; 5) tush ko‘rish 6) eshitish sezgisi;
7) ko‘rish sezgisi.

A) 2, 3, 4, 5, 6, 7 B) 1, 2, 4, 6, 7 C) 1, 2, 3, 4, 6, 7
D) 2, 4, 6, 7 E) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

2-§. Axborotning ko‘rinishlari, xususiyatlari va turlari

1. Axborotning asosiy xossalari to‘g‘ri keltirilgan javobni toping.
A) Uzlüksiz, ishonchli, to‘liq B) Qisqa, tushunarli, uzluksiz
C) Go‘zal, ommaviy, diskret D) Qimmatli, ishonchli, to‘liq
2. Axborot insonga ta‘siri bilan bog‘liq holda necha turga bo‘linadi?
A) analog va diskret B) to‘liq va uzlukli
C) uzluksiz va tushunarli D) to‘liq va tushunarli
3. Axborot doimiyliги nuqtai nazardan qanday turlarga bo‘linadi?
A) diskret va uzlukli B) uzluksiz va uzlukli
C) uzluksiz va tushunarli D) uzlukli va tushunarli
4. Uzlukli turdagi axborot...deyiladi.
A) diskretli B) aralash C) analogli D) foydali
5. Axborotlar shakliga ko‘ra qanday turlarga ajratiladi?
A) diskret va uzlukli B) uzluksiz va uzlukli
C) uzluksiz va tushunarli D) uzlukli va tushunarli
6. Insonga uzluksiz ta‘sir etib turuvchi axborotlarni axborotlar deb ataladi.
A) aniq B) analog C) diskretli D) uzlukli
7. Qaysi qatorda uzluksiz axborot ifodalangan?
A) O‘quvchining informatikadan kundalik baholari haqida axborot;
B) Kun yoki tun haqida axborot; C) l/X funksiya grafigi;
D) Dars jadvalidagi mashg‘ulotlar haqidagi axborot.
8. Diskret axborotga qaysilar misol bo‘la oladi?
A) Hafta, raqam, tovush B) belgilar, harflar, vaqt
C) raqam, harflar, fazo D) vaqt, fazo, belgi
9. Diskret axborotlardan eng ko‘p tarqalgani.... axborotlardir.
A) signalli B) analogli C) sirli D) raqamli
10. Quyidagilardan qaysi biri axborot turi hisoblanadi?
A) tushunarli, ishonchli B) uzlukli, uzluksiz
C) karrali, dolzarb D) grafikli, tovushli
11. Axborotdan hayot faoliyatida foydalana olish uchun, asosan quyidagi muhim xususiyatga ega bo‘lish lozim.
A) qimmatli B) to‘liqlik
C) ishonchli D) barcha javob to‘g‘ri
12. Faqat axborot ko‘rinishlari berilgan javobni aniqlang.

- A) harorat, tasvir, ko`z B) nur, grafik, tovush
C) belgi, ko`rsatkich, eshitish D) quloq, o`yin, rasm

13. Axborotning to`liqlik xususiyati bajarilmaydigan javobni aniqlang.

- A) 1-sentabr O`zbekiston mustaqillik bayramidir.
B) 28 -fevral oying oxirgi kunidir.
C) 21-mart Navro`z bayramidir.
D) 8-mart xalqaro xotin qizlar bayramidir.

7-§. Grafik axborotni ikki belgi yordamida kodlash

1. “Piksel” so`zi nima deb tarjima qilinadi?

- A) vergul B) nuqta C) nuqtali vergul D) qo`shtirnoq

2. Nuqtalar o`rniga mos terminni qo`yib gapni to`ldiring.

Grafik axborotlar ya`ni rasmlar mayda nuqtalardan tashkil topgan bo`lib, ular poligrafiya tilida deyiladi.

- A) grafa B) rastr C) mozel D) kozer

3. Agar grafikli axborotning har bir nuqtasi faqat oq va qora ranglardan iborat bo`lsa, bitta nuqtani necha bit bilan kodlash mumkin?

- A) 4 B)3 C)2 D)1

4. Ikki bit bilan grafikli axborotdagi nuqtaning necha xil rangini kodlash mumkin?

- A) 4 B)8 C)2 D)1

5. Uch bit bilan grafikli axborotdagi nuqtaning necha xil rangini kodlash mumkin?

- A) 4 B)8 C)2 D)16

6. To`rt bit bilan grafikli axborotdagi nuqtaning necha xil rangini kodlash mumkin?

- A) 4 B)8 C)2 D)16

7. To`rt bit bilan kodlangan 0000 kodli nuqtaning rangi qanday?

- A) Qora B) Ko`k C) Oppoq D) Havo rang

8. To`rt bit bilan kodlangan 0001 kodli nuqtaning rangi qanday?

- A) Qizil B) Ko`k C) Oppoq D) Qora

9. To`rt bit bilan kodlangan 0010 kodli nuqtaning rangi qanday?

- A) Oq B) Sariq C) Yashil D) Qora

10. To`rt bit bilan kodlangan 0011 kodli nuqtaning rangi qanday?

- A) Qora B) Oq C) Yashil D) Havo rang

11. To‘rt bit bilan kodlangan 0100 kodli nuqtaning rangi qanday?
A) Qizil B) Oq C) Yashil D) Sariq
12. To‘rt bit bilan kodlangan 0111 kodli nuqtaning rangi qanday?
A) Qora B) Oq C) Yashil D) Sariq
13. To‘rt bit bilan kodlangan 1111 kodli nuqtaning rangi qanday?
A) Oppoq B) Oq C) Yashil D) Sariq
14. Sakkiz bit bilan grafikli axborotdagi nuqtaning necha xil rangini kodlash mumkin?
A) 64 B) 256 C) 8 D) 32
15. Kompyuterda turli ranglarni ifodalash uchun qaysi ranglardan foydalaniladi? 1) qizil 2) oq 3) qora 4) yashil 5) ko‘k 6) sariq
A) 1, 2 B) 1, 2, 6 C) 1, 4, 5 D) 4, 5, 6
16. Kompyuterda rangni ifodalashda ishlatiladigan qurilma qanday nomlanadi?
A) piksel B) rastr C) BLG modul D) RGB modul
17. Inson ko‘zi necha xil ranglarni farqlay oladi?
A) 256 B) 1024 C) 10 milliondan ortiq D) 10000

8-§. Hisoblash texnikasining rivojlanish tarixi

1. Hisoblash texnikasi nazariy asosini nima tashkil etadi?
1) pozitsiyali sanoq sistemalari; 2) qat‘iy tartib qoida;
3) mantiq nazariyasi
A) 1 B) 1,2 C) 1,3 D) 1, 2, 3
2. Birinchi hisoblash vositalari nima deyiladi?
A) Toshlar B) Abak C) Barmoqlar D) Birka
3. Belgi qo‘yib biror narsa hisobi olib boriladigan tayoqcha yoki taxtacha nima deyiladi?
A) taxtasol B) birka C) kolpa D) cho‘pchi
4. Abaklardan qaysi xalq vakillari foydalangan?
A) Yaponlar B) Xitoylar C) Ruslar D) Qadimgi greklar
5. Serobyarlardan qaysi xalq vakillari foydalangan?
A) Yaponlar B) Xitoylar C) Ruslar D) Qadimgi greklar
6. Mexanik mashinalar davri qaysi yildan boshlanadi?
A) 1912 B) 1715 C) 1822 D) 1623
7. Birinchi mexanik hisoblash mashinasi qurilmasi loyihasing ixtirochisi kim?
A) Blez Paskal B) Leonardo da Vinchi
C) Gotfrid Vilgelm Leybnits D) Jon Neper

9. 13 lik sanoq sistemasidagi AAA sonini 15 lik sanoq sistemasiga o'tkazing.

- A) 818 B) 820 C) 365 D) 125

10. 14 lik sanoq sistemasidagi DDD sonini 12 lik sanoq sistemasiga o'tkazing.

- A) 2375 B) AA4 C) 294A D) 1707

11. Sakkizlik sanoq sistemasidagi 777 sonini 11 lik sanoq sistemasiga o'tkazing.

- A) 569 B) 425 C) AA4 D) AB

12. AA va BB sonlarini ular uchun eng kichik sanoq sistemasida ko'paytiring.

- A) A912 B) 256C C) A354 D) D236

13. 101 va 203 sonlarini ular uchun eng kichik sanoq sistemasida qo'shing.

- A) 310 B) 2356 C) 269 D) 118

14. 707 va 505 sonlarini ular uchun eng kichik sanoq sistemasida ko'paytiring.

- A) 561001 B) 440643 C) 2365 D) 23678

15. 999 sonidan AA soni ayirmasini ular uchun eng kichik sanoq sistemasida toping.

- A) 269 B) 89A C) DA D) CDA

16. $203_4 + 9AC_{15}$ yig'indini qiymatini 10 lik sanoq sistemasiga o'tkazing.

- A) 2222 B) 2365 C) 1999 D) 2018

17. 123, 563 va 101 sonlarning barchasiga tegishli bo'lgan eng kichik asosli sanoq sistemasida qo'shing.

- A) 2011 B) 1102 C) 1120 D) 1012

38-§. Kompyuterlarning dasturiy ta'minoti haqida umumiy tushuncha

1. Dasturiy ta'minot asosan qanday dasturlarga bo'linadi?

- A) sistema, hayotiy, tajribaviy B) sistema, hayotiy, uskunaviy
C) sistema, amaliy, uskunaviy D) sistema, amaliy, dasturiy

2. Nuqtalar o'rniga mos terminni qo'yib, gapni to'ldiring.

... – foydalanuvchiga aniq bir foydalanish sohasida ma'lumotlarga ishlov berish va qayta ishlashni amalga oshiruvchi jami dasturlar.

- A) sistema dasturlari B) amaliy dasturlari
C) uskunaviy dasturlar D) to'g'ri javob berilmagan

3. Nuqtalar o'rniga mos termini qo'yib, gapni to'ldiring.

... – kompyuter uchun yangi dasturlar tayyorlash va tahrirlashni yengillashtiruvchi dasturlar.

- A) sistema dasturlari B) amaliy dasturlari
C) uskunaviy dasturlar D) to'g'ri javob berilmagan

4. Aniq bir predmet sohasi bo'yicha masalalar yechishga mo'jallangan dasturlar majmuasi bu...

- A) dasturlar yaratish vositalari B) yordamchi dasturiy ta'minot
C) amaliy dasturiy ta'minot D) tizim (sistema) li dasturiy ta'minot

5. Software so'zining ma'nosini toping?

- A) texnik qism B) dasturiy qism
C) qattiq qism D) asosiy qism

6. Ma'lum bir vazifani bajarish uchun kompyuterga beriladigan buyruqlarning tartibli ketma-ketligi nima deb ataladi?

- A) dastur B) buyruq C) qattiq qism D) yumshoq qism

7. Kompyuterning qurilmalari ... deb ataladi. Kompyuterning dasturlari ... deb ataladi.

- A) Hardware, Software B) Software, Hardware
C) buyruq, dastur D) dastur, buyruq

8. Qanday dasturiy ta'minot Free and Open Source Software deb ataladi.

- A) Mutlaqo bepul birlamchi kodi yopiq dasturiy ta'minot.
B) Aprobatsiya, ya'ni sinovdan o'tkazish muddatiga ega bo'lgan dasturlar.
C) Qiymati 100% to'langanidan keyin o'rnatilib, foydalaniladigan dasturiy ta'minot.
D) Mutlaqo bepul birlamchi kodi ochiq dasturiy ta'minot.

9. ... – aprobatsiya, sinovdan o'tkazish muddatiga ega bo'lgan dasturlar.

- A) shareware B) software C) freeware D) utilit

10. ... – mutlaqo bepul dasturiy ta'minot.

- A) shareware B) software C) freeware D) utilit

11. Bu dastur boshqa dasturlarga birikkan holda yoki mustaqil ravishda ishlaydi hamda foydalanuvchi ishiga yordam berish o'rniga uning ishlariga zarar yetkazadi: ma'lumotlarni o'chiradi yoki buzadi, kompyuter qismlari ishini o'zgartiradi, tezkor xotirani to'ldirib, kompyuter ishlashini sekinlashtiradi. Bu qanday dastur?

- A) Operatsion sistema B) Kompyuter virusi
C) Qobiq dasturlar D) Ma'lumotlar ombori

12. Aprobatsiyadan, ya'ni sinovdan o'tkazish muddatiga ega bo'lgan dasturlar nima deyiladi?

- A) Hardware B) Freeware C) Shareware D) Software

13. Drayverning vazifasi to'g'ri ko'rsatilgan qatorni aniqlang.

- A) kompyuter operatsion tizim (sistema) ini boshqarish.
B) kompyuter dasturlarni boshqarish.
C) kompyuterning ma'lumotlar omborini boshqarish.
D) kompyuterning qurilmalarini boshqarish.

14. Protssessorning aniq kompyuterning tashqi qurilmasi bilan aloqasini ta'minlovchi dastur bu...

- A) Sistema B) antivirus C) internet D) drayver

15. Turli yordamchi vazifalarni bajaruvchi dasturlar nima deyiladi?

- A) utilit dasturlari B) amaliy dasturlari
C) uskunaviy dasturlar D) to'g'ri javob berilmagan

16. Amaliy dasturlar ta'minotida kiruvchi dasturlar qaysi javobda ko'rsatilgan?

- A) Paskal, Basic, Delphi, C++, MS DOS.
B) ma'lumotlar omborini boshqarish tizimlari, operatsion tizimlar, ma'lumotlar ombori, dasturiy ta'minot.
C) matn muharrirlari nashriyot tizimlari jadval protssessorlari, ma'lumotlar omborini boshqarish tizimlari, grafik muharrirlar.
D) grafik muharrirlar, ofis dasturlari, global tarmoq, matn muharrirlari.

17. Axborotning zichroq yozilishini ta'minlovchi arxivator dasturlar, qanday dasturlar guruhiga kiradi?

- A) Mashina grafikasi sistemalari B) Amaliy dasturiy ta'minot
C) Operatsion sistemalar D) Utilitlar

18. Kompyuterning ishiga zarar keltiruvchi va foydalanuvchi ishiga xalal beruvchi dasturlardan himoyalovchi antivirus va antisipam dasturlar, qanday dasturlar guruhiga kiradi?

- A) Mashina grafikasi sistemalari B) Amaliy dasturiy ta'minot
C) Operatsion sistemalar D) Utilitlar

- 19.** Sistema dasturlari vazifasini ko'rsating.
 A) Kompyuter resurslarini boshqarish (protssessor, xotira, kiritish-chiqarish qurilmalari);
 B) Foydalanilayotgan ma'lumot nusxalarini hosil qilish;
 C) Kompyuterning ishlash imkoniyatlarini tekshirish;
 D) A, B va C javoblar to'g'ri.
- 20.** Operatsion sistemalarni belgilang.
 A) MS DOS, UNIX, LINUX, Windows XP
 B) Basic, Paskal, Delphi C) FoxPro, Access, Paradox
 D) Norton Commander, Windows Commander, Total Commander
- 21.** Ma'lumotlar bazasini boshqarish sistemalarini belgilang.
 A) MS DOS, UNIX, LINUX, Windows XP
 B) Basic, Paskal, Delphi C) FoxPro, Access, Paradox
 D) Norton Commander, Windows Commander, Total Commander
- 22.** Dasturlash sistemalarini belgilang.
 A) MS DOS, UNIX, LINUX, Windows XP
 B) Basic, Paskal, Delphi C) FoxPro, Access, Paradox
 D) Norton Commander, Windows Commander, Total Commander
- 23.** Redaktorlar qanday dasturlar guruhiga kiradi?
 A) Uskunaviy sistemalar B) Operatsion sistema
 C) Ma'lumotlar bazasini boshqarish sistemalari
 D) Dasturlash sistemalari
- 24.** Nashriyot sohasidagi dasturlar qanday dasturlar guruhiga kiradi?
 A) Uskunaviy sistemalar B) Amaliy dasturlar
 C) Ma'lumotlar bazasini boshqarish sistemalari
 D) Dasturlash sistemalari
- 25.** Dasturning ishlash muhitiga qarab qanday turlarga bo'lish mumkin?
 A) chiziqli, rasmlil B) grafik, nografik
 C) yengil, yumshoq D) tizilmali, tizilmasiz
- 26.** Buxgalterlik sohasidagi dasturlar qanday dasturlar guruhiga kiradi?
 A) Uskunaviy sistemalar B) Amaliy dasturlar
 C) Ma'lumotlar bazasini boshqarish sistemalari
 D) Dasturlash sistemalari
- 27.** Kompyuterga dasturiy ta'minotini o'rnatish jarayoni... deyiladi.
 A) deinstallatsiya B) defragmentatsiya
 C) arxivlash D) installatsiya

28. Kompyuterga oʻrnatilgan dasturiy taʼminotni oʻchirish jarayoni... deyiladi.

- A) defragmentatsiya B) deinstallatsiya
C) arxivlash D) installatsiya

29. Ilovalar nima?

- A) Amaliy dasturlar
B) Maʼlumotlar bazasini boshqarish sistemalari
C) Uskunaviy sistemalar D) Dasturlash sistemalari

30. Kompyuter qurilmalarini boshqaruvchi va testdan oʻtkazuvchi dasturlar qanday dasturlar turiga kiradi?

- A) Amaliy dasturlar
B) Maʼlumotlar bazasini boshqarish sistemalari
C) Utilitlar D) Elektron jadvallar

31. Kompakt disklarga yozishni taʼminlovchi dasturlar qanday dasturlar turiga kiradi?

- A) Utilitlar B) Operatsion sistema
C) Maʼlumotlar bazasini boshqarish sistemalari D) Elektron jadvallar

32. Kompyuterning konfiguratsiyasi nima?

- A) Kompyuter dasturlarining imkoniyati
B) Kompyuterga oʻrnatilgan amaliy dasturlar soni
C) Kompyuterga oʻrnatilgan operatsion sistemalar soni
D) Kompyuter qismlarining imkoniyati.

33. Protssorning aniq kompyuterning tashqi qurilmasi bilan aloqasini taʼminlovchi dastur bu...

- A) Sistema B) antivirus C) internet D) drayver

34. Nashriyot tizimlarida qaysi dastur ishlatiladi?

- A) Adobe Page Maker, MS Acces, MathCad
B) Adobe Page Maker, Latex, Tex, Quart, Xpress
C) Adobe Page Maker, Latex, MS Word, MS Excel
D) Adobe Page Maker, Quark Xpress, MS Excel

72-§. Matn koʻrinishidagi funksiyalar ustida amallar

1. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping: =ДІСТР("МансуржонУсманов")

- A) Mansurjon Usmanov B) 0 C) 16 D) Мансуржон Усманов

2. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping: =ЗАМЕНИТЬ("Мансур";4;3;"Усм")

- A) МУсмур B) МанУсм C) МаУсм D) 4

3. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping: =ЗНАЧЕН("5689")

- A) 4 B) 5689 C) 1 D) -1

4. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping: =ЛЕВСИМБ("МАНСУП";3)

- A) МАНС B) МАН
C) МАНСУ D) МАНСУП МАНСУП МАНСУП

5. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping: =ПРАВСИМБ("Усманов";2)

- A) Ус B) ов C) манов D) 2

6. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping: =ПРОПИСН("Усманов")

- A) 7 B) усманов C) Усманов D) УСМАНОВ

7. MS Excel 2003 dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping. =СЦЕПИТЬ(1;"-avgust")

- A) 1 B) 1 avgust C) 1-avgust D) avgust

8. Microsoft Excel dasturida B4= "Olma" bo'lsa, quyidagi yozilgan funksiyaning qiymatini toping. =ЗАМЕНИТЬ(B4;3;2; "tin")

- A) "Olma" B) "Oltin" C) "Olmatin" D) "tinOlma"

9. MS Excel 2003 dasturida ЗАМЕНИТЬ, ("Maqsud"; 5; 1; "a") funksiyaning natijasini aniqlang.

- A) "Maqsuda" B) "Maqsad" C) "Maqsua" D) to'g'ri javob yo'q

10. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping. =ЗНАЧЕН ("2200,25")

- A) 220025 B) 2200,25 C) 2200 D) 25

11. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping. =ЛЕВСИМБ("ta'lim";4)

- A) "ta'l" B) "a'lim" C) "lim" D) "ta'li"

12. MS Excel 2003 dasturida ЛЕВСИМБ("topishmoq";6) funksiyaning , natijasini aniqlang.

- A) "topish" B) "pishmoq" C) "topishmoq" D) "topishm"

13. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping. =ПРАВСИМБ("Gulnoza";4)

- A) "noza" B) "guln" C) "Guln" D) "Gulno"

14. MS Excel 2003 dasturida ПРАВСИМБ ("Barkamol";5) funksiyaning natijasini aniqlang.

- A) "Barka" B) "mol" C) "kamol" D) "Barkam"

15. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping. =ПСТР("Zahiriddin";2;4)
 A) "Zahi" B) "ahir" C) "in" D) "irid"
16. MS Excelda A2= "Mahorat", B2= "kamon", E2= "devor" bo'lsa, СЦЕПИТ(ЛЕВСИМВ(A2;3);ЛЕВСИМВ(B2;4);ПСТР(E2;3;1)) funksiyaning natijasini aniqlang.
 A) "Mehmon" B) "Mahkamov" C) "traktor" D) "ora devor"
17. MS Excelda ПСТР("Respublika": 4; 7) funksiyasining natijasini aniqlang.
 A) respub B) publika C) ublika D) espublika
18. MS Excel 2003 dasturida yozilgan quyidagi fiunksiyasining qiymatini toping? = СЦЕПИТЬ("Bob"; "ur")
 A) "Bobur" B) "BoburBob"
 C) "BobBob" D) To'g'ri javob yo'q
19. MS Excel 2003 dasturida yozilgan quyidagi funksiyasining qiymatini toping ? = СЦЕПИТЬ(14: "-fevral")
 A) 14-fevral B) 14 fevral
 C) 14 02 D) o'n to'rtinchi fevral
20. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping. =ПОВТОР("man";3)
 A) "man" B) "n" C) "manmanman" D) "m"
21. Microsoft Excel dasturida yozilgan quyidagi funksiyaning qiymatini toping. = ПРОПНАЧ("sanJAR")
 A) "Sanjar" B) "sanjar" C) "SANJAR" D) "SANjar",
22. MS Excel 2003 dasturida berilgan:
 = Сцепить("Avto"; ПСТР("Informatika"; 6 ; 4)); formulaning natijasini aniqlang.
 A) Avtomati B) MatikaAvto
 C) Avtormatika D) Avtomatika
23. MS-Excel. A1=23, B1=12 bo'lsa, quyidagi formula natijasini toping.
 =Степень(остат(A1 ; B1)+Длстр(Сцепить(A1; " ";B1)); 1/2)
 A) 16 B) 5 C) 7 D) 4
24. Microsoft Excel 2003 dasturida A1=1024, A2=Корень(A1), A3=ПСТР(A1;3значен(Пстр(A2;1;1));2) bo'lsa, A3 katakchadagi formula natijasi nechaga teng bo'ladi?

A) 1024 B) 24 C) 10 D) 0

99-§. Web-sahifada «o'tish» (gipermurojaat)

1. Nuqtalar o'rniga mos termini qo'yib, gapni to'ldiring.

..... ya'ni hujjatning bir joyidan boshqa joyiga yoki bir hujjatdan boshqa hujjatga o'tish.

A) Gipermatn B) Gipermanzil C) Forma D) Gipermurojaat

2. HTML tilida bir hujjatdan boshqa hujjatga o'tish uchun qaysi teg ishlatiladi.

A) <A> ... <A> B) <A HREF>
C) <FORM> D) <INPUT NAME>

3. Web-sahifaning biror qismiga yoki boshqa Web-sahifaga bog'liqligini ko'rsatuvchi so'z yoki rasm shakli ... deyiladi.

A) gipermatn B) uzatish protokoli
C) giperilova D) Internet manzili

4. HTML tilida berilgan manzilga o'tish uchun qaysi teg ishlatiladi.

A) <A> ... <A> B) <A HREF>
C) <FORM> D) <INPUT NAME>

5. Nuqtalar o'rniga mos termini qo'yib gapni to'ldiring.

HTML da web-sahifaning o'tish kerak bo'lgan joyiga <A> tegining parametri yordamida «manzil» kiritiladi.

A) HREF B) INPUT C) NAME D) FORM

6. HTML da <A NAME> dagi «manzil» <A HREF> dagi «manzil»dan qaysi belgi bilan farq qiladi?

A) @ B) # C) \$ D) hech qanday farq yo'q.

7. HTML da ni tushuntiring.

A) A HREF tegi noto'g'ri qo'llanilganligi uchun murojaat amalga oshmaydi.
B) Web sahifada 1-bobda tabiat.gif rasmi joylashgan.
C) Web-sahifada « l-bob » rasmi orqali « tabiat.gif »ga o'tish mumkin bo'ladi.
D) Web-sahifada «tabiat.gif» rasm orqali «l-bob»ga o'tish mumkin bo'ladi.

8. HTMLda <A HREF="http://www.google.com" ma'lumot google.com dan olingan ni tushuntiring.

- A) Berilgan web-sahifa google comga tegishli ekanligini bildiradi.
- B) Ma'lumot google.comdan olinganligini bildiradi.
- C) Berilgan web-sahifadan www.google.com ga o'tish.
- D) Berilgan web-sahifaning nomi google.com ekanligini bildiradi.

9. Nuqtalar o'rniga mos termini qo'yib, gapni to'ldiring.

..... – bir mavzuga bag'ishlangan, bir-biriga bog'liq va bir-biriga «o'tish» imkoni bo'lgan web-sahifalar majmui.

- A) Tarkibiy web-sahifa
- B) Dinamik web-sahifa
- C) Statik web-sahifa
- D) Interaktiv web-sahifa

10. HTML da `matn` ni tushuntiring.

- A) Berilgan ma'lumot `info_informatika@mail.ru` dan kelgan.
- B) Berilgan web-sahifadan `mailto:info_informatika@mail.ru` ga murojaat qilish.
- C) Berilgan web-sahifadan `info_informatika@mail.ru` ga murojaat qilish.
- D) Berilgan web-sahifadan `info_informatika@mail.ru` ga murojaat qilish.

11. HTML da qaysi teg gipermurojaat o'rnatilgan matnning rangini aniqlaydi?

- A) `<BODY LINK = >`
- B) `<FRAMESET>`
- C) ``
- D) `<A COLOR NAME = >`

12. HTML da qaysi teg gipermurojaat o'rnatilgan matnga bir marta murojaat qilingandan keyingi rangini aniqlaydi?

- A) `<BODY LINK = >`
- B) `<FRAMESET>`
- C) `<BODY VLINK = >`
- D) `<A COLOR NAME = >`

13. HTML da brauzer ekrani bir necha bo'laklarga bo'lish uchun qaysi tegdan foydalaniladi?

- A) `<FRAMESET>`
- B) `<BODY LINK = >`
- C) `<A COLOR NAME = >`
- D) ``

14. HTML ning `<FRAMESET ROWS="40%, 60%">` tegi qanday vazifani bajaradi?

- A) Bunda brauzer ekran yarmi ikkita yo'lga bo'linadi. Birinchi yo'lning o'lchami 40%, ikkinchi yo'lning o'lchami esa 60% ga teng.
- B) Bunda brauzer ekrani ikkita yo'lga bo'linadi. Birinchi yo'lning o'lchami 40%, ikkinchi yo'lning o'lchami esa 60% ga teng.
- C) Bunda brauzer ekran yarmi ikkita ustunga bo'linadi. Birinchi

ustunning o'Ichami 40%, ikkinchi ustunning o'Ichami esa 60% ga teng.
D) Bunda brauzer ekrani ikkita ustunga bo'linadi. Birinchi ustunning o'Ichami 40%, ikkinchi ustunning o'Ichami esa 60% ga teng.

15. HTML ning <FRAMESET ROWS="*, *, *"> tegi qanday vazifani bajaradi?

- A) Ekranni teng uchta satrga bo'ladi.
- B) Ekranni teng uchta ustunga bo'ladi.
- C) Ekranni teng ikkita satrga bo'ladi.
- D) Ekranni teng ikkita ustunga bo'ladi.

16. HTML ning <FRAMESET COLS="*, *, *"> tegi qanday vazifani bajaradi?

- A) Ekranni teng uchta satrga bo'ladi.
- B) Ekranni teng uchta ustunga bo'ladi.
- C) Ekranni teng ikkita satrga bo'ladi.
- D) Ekranni teng ikkita ustunga bo'ladi.

17. HTML ning <FRAMESET COLS="*, *"> tegi qanday vazifani bajaradi?

- A) Ekranni teng uchta satrga bo'ladi.
- B) Ekranni teng uchta ustunga bo'ladi.
- C) Ekranni teng ikkita satrga bo'ladi.
- D) Ekranni teng ikkita ustunga bo'ladi.

18. HTML da freymlarda SRC atributi qanday vazifani bajaradi?

- A) Joriy freymga rasm joylashtiradi.
- B) Joriy freymga qaysi fayl yuklanishi ko'rsatiladi.
- C) Joriy freymga ro'yxat joylashtiradi.
- D) Joriy freymga jadval joylashtiradi.

19. Quyidagi html-kodiga yozilish ketma-ketligida kataklar sanalganda nechinchi katakda rasm joylashtirilganini aniqlang.

```
<html><table><tr><td colspan=2><b><em><a href=#test>
test</em></b></a></td><td
rowspan=2><ul><strong><u>aar<sup><li>test</sup></u></strong></
ul></td></tr><tr><td><cite><u>img
src=test.jpg>test</u></site></td><td><dl>
aar<sub><dd>test</sub></dl></td></tr></table></html>
```

- A) To'rtinchi katakda
- B) Ikkinchi katakda
- C) Birinchi katakda
- D) Uchinchi katakda

20. Quyidagi html-kodiga yozilish ketma-ketligida kataklar sanalganda nechinchi katakda ro'yxat qo'llanilganligini aniqlang.

```
<html><table><tr><td colspan=2><b><em><a href=#test>
test</em></b></a></td><td
rowspan=2><ul><strong><u>aar<sup><li>test</sup></u></strong></
ul></td></tr><tr><td><cite><u>img
src=test.jpg>test</u></site></td><td><dl>
aar<sub><dd>test</sub></dl></td></tr></table></html>
```

- A) To'rtinchi katakda B) Ikkinchi katakda
C) Birinchi katakda D) Uchinchi katakda

21. HTML tilidagi hujjatda `Framest COLS="30%, 70%"` teglari nimani anglatadi:

- A) brauzer ekranini ikkita ustunga bo'linadi.
B) brauzer ekranini kengaytiradi.
C) brauzer ekranini ikkita satrga bo'ladi.
D) jadval kengligini o'zgartiradi.

14-BOB. TURBO PASKAL 7.0 DASTURLASH TILI

117-§. O'zlashtirish va ma'lumotlarni ekranga chiqarish operatori

1. Paskalda mantiqiy o'zgaruvchilar uchun boshlang'ich qiymat nimaga teng?

- A) 0 B) ' '(probel) C) TRUE D) FALSE

2. Paskalda o'zlashtirish operatori qanday belgi orqali ifodalanadi?

- A) = B) ; C) := D) @

3. Quyidagilarning qaysi biri chiqarish operatori hisoblanadi?

- A) Read B) Write C) While D) Do

4. Paskalda ma'lumotlarni chiqarish formatini ko'rsatish uchun qanday belgidan foydalaniladi?

- A) = B) : C) # D) @

5. Quyidagi ifodani o'zlashtirish operatori yordamida yozing:

$$z = 99; z = \sqrt{z+1}$$

- A) $z:=99; z:=\text{sqr}(z+1);$ B) $z:=99; z:=\text{sqrt}(z+1);$
 C) $z:=99; z:=\text{sqr}(z+1);$ D) $z:=99; z:=\text{sqr}(z)+1;$

6. Quyidagi ifodani o‘zlashtirish operatori yordamida yozing: $x = 2;$

$$y = \frac{x-10}{7-x^{36}}$$

- A) $x=2; y=(x+10)/(7-x^{36});$
 B) $x:=2; y:=(x+10)/(7-x^{36});$
 C) $x:=2; y:=(x+10)/(7-\exp(36*\ln x));$
 D) $x:=2; y:=(x+10)/(7-\exp(36*\ln(x)))$

7. Quyidagi dastur bajarilishi natijasida kopyuter ekranida qanday natija chiqadi?

Var a,b: real; Begin a:=24.251; write(a); end.

- A) a=2.2510000000E+01 B) a=24.251
 C) 2.2510000000E+01 D) 24.251

8. Quyidagi dastur bajarilishi natijasida kopyuter ekranida qanday natija chiqadi?

Var a,b: real; Begin a:=24.251; write(a:6:2); end.

- A) a=2.2510000000E+01 B) a= 24.25
 C) 2.2500000000E+01 D) 24.25

9. Chqarish operatori bajarilgach, natija ekranda qanday aks etadi: write(‘a=’); write(2+3)

- A) a=2+3 B) a=5 C) 5 D) a=

10. Chiqarish operatori bajarilgach, natija ekranda qanday aks etadi: write(‘a=’); write(‘2+3’)

- A) a=2+3 B) a=5 C) 5 D) a=

125-§. Shart bo‘yicha takrorlash operatorlari

1. Quyidagi operatorlarning qaysilari shart bo‘yicha takrorlash operatori?

- 1) While 2) Else 3) Repeat 4) Write
 A) 1, 2 B) 2, 3 C) 2, 4 D) 1, 3

2. Quyidagilarning qaysi birlarida xatolik mavjud?

- 1) while 5*6 do s:=sqr(2); 2) x:=-5; while x>0 do x:=x+2;
 3) x:=0; repeat x:=x+1/10; until sqr(x)>6/5;
 A) 2 B) 3 C) 2;3 D) 1

3. Quyidagilarning qaysi birlarida xatolik mavjud?

- 1) while $5 > 6$ do $x := x + 1$; 2) Repeat $i < j$ until $s := 0$;
3) Repeat $s := 0$ until $s := 1$
A) 2, 3 B) 1, 3 C) 3 D) 1, 2, 3

4. Paskal tilida berilgan quyidagi operatoridagi takrorlanishlar sonini aniqlang.

$k := 1$; repeat $k := k + 0.2$; until $\text{sqr}(x) > 2$;

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 0

5. Paskal tilida berilgan quyidagi operatoridagi takrorlanishlar sonini aniqlang.

$l := 0.2$; while $i * i \leq 1.6$ do $i := i + 0.2$;

- A) 7 B) 6 C) cheksiz ko'p D) 0

6. Paskal tilida berilgan quyidagi operatoridagi takrorlanishlar sonini aniqlang.

$i := -5$; while $i < 11$ do begin $i := i + 2$; $i := 2 * i$; end;

- A) 11 B) 0 C) 6 D) cheksiz ko'p

7. Paskal tilida berilgan quyidagi operatoridagi takrorlanishlar sonini aniqlang.

$m := 5$; while $m / 5 \leq 2.5$ do $m := m + 1$;

- A) 9 B) 8 C) 7 D) 0

8. Paskal tilida berilgan quyidagi operatoridagi takrorlanishlar sonini aniqlang.

$t := 100$ repeat $t := t / 10$; until $t \leq 0.1$;

- A) 3 B) 2 C) 1 D) 0

9. Paskal tilida quyidagi dastur lavhasi bajarilgach, I o'zgaruvchi qiymatini aniqlang:

$I := 1$; while $I = 5$ do begin $I := I + 1$; writeln(I); end.

- A) 1 B) 12345 C) 5 D) 0

10. Paskal tilida quyidagi dastur lavhasi bajarilgach, o'zgaruvchi qiymatini aniqlang:

$l := 2$; while $l < 10$ do begin $l := l + 3$; $P := I * I$; end

- A) 64 B) 25 C) 121 D) 100

11. Repeat operatorining umumiy ko'rinishi qanday?

- A) Repeat <shart> Until <takrorlash tanasi>;
B) Repeat <shart> do <shart>;
C) Repeat <takrorlanish tanasi> do <shart>;
D) Repeat <takrorlanish tanasi> Until <shart>;

12. Paskal tilida quyidagi dastur lavhasi bajarilgach, P o'zgaruvchi qiymatini aniqlang:

```
I:=2; while I<5 do begin I:=I+3; P:=I*I; end
```

- A) 121 B) 25 C) 64 D) 100

13. Paskal tilida quyidagi dastur lavhasi takrorlanish operatoridagi takrorlanishlar sonini aniqlang:

```
I:=2; While I< 10 do begin I:=I+1; P:=I*I;end
```

- A) 8 marta B) 1 marta C) 9 marta D) 0 marta

14. Paskal tilida quyidagi dastur lavhasi takrorlanish operatoridagi takrorlanishlar sonini aniqlang:

```
I:=0; Repeat I:=I+1 Until 0>I;
```

- A) 1 marta B) cheksiz marta C) 0 marta D) 2 marta

15. Quyida Paskal tilida yozilgan dasturni tavsiflang.

```
Var J, S: word;
```

```
Begin S:=0; J:=2; While J<= 47 do begin S:=S+J; J:=J+3; end;
```

```
WriteLn('S= ', S); End.
```

A) $S = 2 + 5 + 8 + 11 + \dots + 45$ yig'indini hisoblash dasturi.

B) $S = 3 + 5 + 7 + 9 + \dots + 47$ yig'indini hisoblash dasturi.

C) $S = 2 + 5 + 8 + 11 + \dots + 47$ yig'indini hisoblash dasturi.

D) $S = 3 + 5 + 7 + 9 + \dots + 45$ yig'indini hisoblash dasturi.

16. Quyida Paskal tilida yozilgan dasturni tavsiflang.

```
Var J, S: real;
```

```
Begin S:=0; J:=2; Repeat S:=S+J; J:=J+3; Until J>= 45;
```

```
WriteLn('S= ', S); End.
```

A) $S = 3 + 5 + 7 + 9 + \dots + 45$ yig'indini hisoblash dasturi.

B) $S = 2 + 5 + 8 + 11 + \dots + 45$ yig'indini hisoblash dasturi.

C) $S = 3 + 5 + 7 + 9 + \dots + 47$ yig'indini hisoblash dasturi.

D) $S = 2 + 5 + 8 + 11 + \dots + 47$ yig'indini hisoblash dasturi.

17. Quyida Paskal tilida yozilgan dasturni tavsiflang.

```
Var N, K : LongInt;
```

```
Begin Write('N= '); ReadLn(N);
```

```
FOR K:=1 TO N-1 DO IF K mod 10=5 THEN Write(K, ' '); End.
```

A) Natural N sonidan kichik bo'lgan va 5 ga bo'linadigan sonlarni aniqlash dasturi.

B) Natural N sonidan kichik bo'lgan va 5 raqami bilan tugaydigan sonlarni aniqlash dasturi.

- C) Natural N sonidan kichik bo'lgan va 5 ga bo'linadigan sonlar yig'indisini aniqlash dasturi.
- D) Natural N sonidan kichik bo'lgan va 5 raqami bilan tugaydigan sonlar yig'indisini aniqlash dasturi.

19. Quyida Paskal tilida yozilgan dasturni tavsiflang.

Var N, K : LongInt;

Begin Write('N= '); Readln(N); K:=1; Repeat

IF K mod 10=5 THEN Write(K, ' '); K:=K+1; Until K>=N; End.

- A) Natural N sonidan kichik bo'lgan va 5 ga bo'linadigan sonlar yig'indisini aniqlash dasturi.
- B) Natural N sonidan kichik bo'lgan va 5 raqami bilan tugaydigan sonlar yig'indisini aniqlash dasturi.
- C) Natural N sonidan kichik bo'lgan va 5 ga bo'linadigan sonlarni aniqlash dasturi.
- D) Natural N sonidan kichik bo'lgan va 5 raqami bilan tugaydigan sonlarni aniqlash dasturi.

20. Random (x) funksiyasi har safar dastur ishga tushirilganda turli sonlar ketma-ketligini hosil qilishi uchun, qaysi operatoridan foydalaniladi?

- A) Repeat B) Randomize C) Rand D) Run

21. Repeat <takrorlanish tanasi> Until <shart>; operatori takrorlashni qanday shart bajarilguncha davom etadi?

- A) shart yolg'on (False) qiymat qabul qilgunga qadar
- B) shart rost (TRUE) qiymat qabul qilgunga qadar
- C) shart rost (TRUE) yoki yolg'on (False) qiymatlardan birini qabul qilgunga qadar.
- D) Repit operatorida mantiqiy shart qo'llanilmaydi.